

Dosarul nr. 3ra-303/22
2-21064591-01-3ra-05042022

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. I. Dragulean)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, D. Stănilă , D. Corolevschi)

ÎNCHEIERE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Președintele raionului Edineț și
Consiliul raional Edineț,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de
Dumitru Rusanovschi împotriva Președintelui raionului Edineț cu privire la anularea
actului administrativ, restabilirea în funcție și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți,

constată:

La 29 decembrie 2020, Dumitru Rusanovschi a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Președintelui raionul Edineț cu privire la anularea actului
administrativ, restabilirea în funcție și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 22 februarie 2021, Dumitru Rusanovschi, reprezentat de avocatul Gabriela
Moldovan, a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat să fie
indicat în calitate de pârât Nicolae Melnic, Președintele raionului Edineț.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, începând cu 19 august
2014 a deținut funcția de specialist superior din cadrul Serviciului administrație
publică al Consiliului raional Edineț.

Prin dispoziția nr. 334p din 17 noiembrie 2020 a Președintelui raionului Edineț
„cu privire la cererea de demisie a dlui Dumitru Rusanovschi”, de către Președintele
raionului Edineț, Nicolai Melnic, s-a dispus acceptarea demisiei lui Dumitru
Rusanovschi din funcția de specialist superior din cadrul Serviciului administrație
publică a Consiliului raional Edineț începând cu 17 noiembrie 2020.

Reclamantul a invocat că dispoziția nr. 334p din 17 noiembrie 2020 a
Președintelui raionului Edineț „cu privire la cererea de demisie a dlui Dumitru
Rusanovschi” a fost emisă arbitrar și prematur, prin ce i-a fost încălcat dreptul la
muncă. A mai susținut că actul administrativ este neîntemeiat, deoarece la 17
noiembrie 2020 nu a depus personal cererea de demisie din funcție.

Dumitru Rusanovschi a menționat că prin dispoziția nr. 122p din 16 martie 2020 a Primarului raionului Edineț „cu privire la acordarea concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului dlui Dumitru Rusanovschi”, i s-a acordat concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, începând cu 18 martie 2020 până la 11 aprilie 2021.

Ulterior a fost emisă dispoziția 123p din 18 martie 2020 „cu privire la abrogarea dispoziției nr. 122-p din 16 martie 2020”, pe motiv că s-a depistat faptul că la momentul semnării dispoziției reclamantul se afla peste hotarele țării și nu s-a prezentat pentru a contrasemna dispoziția nominalizată.

Reclamantul a explicat că, în legătură cu starea financiară grea și pentru a întreține copilul minor rămas în țară a plecat, în luna iunie 2020, peste hotarele țării pe o perioadă determinată, circumstanță ce se confirmă prin ștampilele aplicate în pașaport. În această perioadă de timp nu a revenit acasă și nu a depus cerea cereri în perioada de referință către Președintele raionului Edineț Nicolai Melnic.

Despre dispoziția nr. 334p din 17 noiembrie 2020, a aflat de la mama sa, Silvia Rusanovscaia, care a primit, prin intermediul oficiului poștal, scrisoarea recomandată care conținea actul administrativ sus-menționat și presupusa cerere înregistrată cu nr. 83 din 17 noiembrie 2020.

Reclamantul a susținut că cererea de demisie nu a depus-o personal și consideră că în cazul dat este o situație de fals în acte administrative, or, eliberarea sa din funcția de specialist superior din cadrul Serviciului administrație publică a Consiliului raional Edineț este una ilegală, întrucât consimțământul său a fost viciat, iar eliberarea sa din funcție nu s-a efectuat cu respectarea procedurii stabilite la art. 65 al Legii nr. 158 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și art. 85 din Codul muncii, care a stat la baza emiterii actului administrativ contestat.

A învederat că obligația autorității emitente de a motiva actul administrativ constituie o garanție contra arbitrariului administrației publice și se impune în cazul actelor prin care se suprimă drepturi sau situații juridice individuale.

Totodată, reclamantul a opinat că la emiterea dispoziției nr. 334p din 17 noiembrie 2020 a președintelui raionului Edineț nu au fost respectate principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă și principiile fundamentale ale serviciului public, care se bazează pe principiile legalității, transparenței independenței, responsabilității stabilității.

Dumitru Rusanovschi a solicitat anularea dispoziției nr. 334p din 17 noiembrie 2020 a Președintelui raionului Edineț, restabilirea în funcția deținută de specialist superior, încasarea de la Consiliul raional Edineț a prejudiciului moral în mărime de 50000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3000 lei.

Prin încheierea protocolară din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, în proces a fost atras în calitate de persoană terță Evgheni Grădinari.

Prin încheierea din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central s-a declarat inadmisibilă solicitarea lui Rusanovschi Dumitru privind repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei (f.d.91-92).

Prin hotărârea din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Rusanovschi. S-a anulat dispoziția nr. 334-p din 17 noiembrie 2020 ”cu privire la cererea de demisie a dlui Rusanovschi Dumitru”, emisă de Președintele raionului Edineț Nicolai Melnic. S-a restabilit Dumitru Rusanovschi în funcția de specialist superior în cadrul Serviciului

administrare publică a Consiliului raional Edineț. În rest, pretențiile lui Dumitru Rusanovschi cu privire la încasarea cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3000 (trei mii) lei, s-au respins ca fiind neîntemeiate (f.d.93).

La 30 iulie 2021, Președintele raionului Edineț și Consiliul raional Edineț au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, menționând că cererea de apel motivată va fi depusă după recepționarea hotărârii motivate.

La 18 august 2021, Dumitru Rusanovschi, reprezentat de avocatul Gabriela Moldovan, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, solicitând casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă admiterea cerinței lui Dumitru Rusanovschi cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3000 lei.

Prin încheierea din 27 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Președintele raionului Edineț împotriva hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Prin decizia din 10 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Președintele raionului Edineț și s-a menținut încheierea din 27 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Prin încheierea din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Consiliul raional Edineț împotriva hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, pe motiv că apelul este depus de către o persoană care nu este în drept să declare apel.

Prin decizia din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a casat parțial hotărârea din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central în partea respingerii cerinței privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică și în această parte s-a emis o nouă decizie prin care: s-a încasat din contul Președintelui raionului Edineț în beneficiul lui Dumitru Rusanovschi cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 (trei mii) lei. În rest hotărârea s-a menținut.

La 23 februarie 2022, Președintele raionului Edineț și Consiliul raional Edineț au depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, care ulterior, la 23 martie 2022, a fost completat cu motivare, solicitând casarea actelor judecătorești, cu emiterea unei decizii de respingere a cererii de chemare în judecată.

În argumentarea cererii de recurs, recurenții au invocat că nu sunt de acord cu actele judecătorești contestate, deoarece instanțele ierarhic inferioare la adoptarea acestora nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

La 7 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal, în adresa intimatului Dumitru Rusanovschi a fost expediată copia recursului depus de Președintele raionului Edineț și Consiliului raional Edineț, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Prin referința din 13 aprilie 2022, Dumitru Rusanovschi, reprezentat de avocatul Gabriela Moldovan, a solicitat să fie respinsă cererea de recurs depusă de Președintele raionului Edineț.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 27 ianuarie 2022, dispozitivul acesteia a fost notificat Președintelui raionului Edineț și Consiliului raional Edineț la 4 februarie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică. Decizia motivată din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost notificată recurenților la 11 martie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d. 192, 200).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recurs depus de Primarul raionului Edineț și Consiliul raional Edineț, în partea deciziei instanței de apel prin care s-a menținut hotărârea primei instanței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs.

Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Relevante la acest segment sunt dispozițiile art. 195 din Codul administrativ, care statuează că procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Astfel, având în vedere dispozițiile art. 195 din Codul administrativ coroborate cu prevederile art. 429 alin. (5) din Codul de procedură civilă, se reține că nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art. 430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația, în partea care se referă la înrăutățirea situației.

În temeiul art. 430 din Codul de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces; martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Din recursul depus la data de 23 februarie 2022, se denotă că Președintele raionului Edineț și Consiliul raional Edineț își manifestă dezacordul cu decizia instanței de apel în partea menținerii hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Președintele raionului Edineț și Consiliul raional Edineț nu și-au exercitat dreptul de apel în privința hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Or, apelurile depuse de Președintele raionului Edineț și Consiliul raional Edineț împotriva hotărârii instanței de fond, au fost declarate inadmisibile prin încheierea din 27 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, menținută prin decizia din 10 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție și încheierea din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, aceasta nefiind contestată.

În circumstanțele descrise, se conchide că Președintele raionului Edineț și Consiliul raional Edineț, contrar prevederilor art. 231 alin. (1) din Codul administrativ în coroborare cu art. 429 alin. (5) din Codul de procedură civilă, au declarat recurs fără a folosi calea de apel, ceea ce este inadmisibil din moment ce legea prevede această cale de atac.

Ținând cont de cele relatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Primarul raionului Edineț și Consiliul raional Edineț, în partea deciziei instanței de apel prin care s-a menținut hotărârea primei instanței, inadmisibil.

Cît privește admisibilitatea recursului în partea contestării deciziei instanței de apel, prin care s-a admis pretențiile lui Dumitru Rusanovschi cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din motivele ce succed.

Normele Codului Administrativ nu prevede exhaustiv temeiurile inadmisibilității recursului, însă oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în

contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Președintele raionului Edineț și Consiliul raional Edineț.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Președintele raionului Edineț și Consiliul raional Edineț se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu